

Εισηγήτρια : Ηλιοπούλου Βάλια

Ημερομηνία : 08/02/2020

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Κείμενο

Η ανεκτίμητη αξία της ανάγνωσης βιβλίων

Είναι κοινώς παραδεκτό, ότι διαχρονικά υπήρχε μια άρρηκτα συνδεδεμένη σχέση μεταξύ ανθρώπου και βιβλίου. Το βιβλίο ήταν η αστείρευτη πηγή γνώσης, το εργαλείο της δουλειάς, η πυξίδα της κριτικής σκέψης. Ωστόσο, αφενός η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας, αφετέρου το άναο κυνήγι του χρήματος και της επαγγελματικής αποκατάστασης - με αποτέλεσμα να μην υπάρχει χρόνος για την ανάγνωση ενός βιβλίου στην ανιαρή καθημερινότητα- έχουν διαταράξει το δεσμό αυτό. Όλο και λιγότεροι διατηρούν την παράδοση ακέραια. Ποιες είναι όμως οι συνέπειες που υφίσταται το άτομο από την απομάκρυνσή του από το βιβλίο;

Πρωταρχικά, το διάβασμα εξευγενίζει το πνεύμα, ακονίζει τη σκέψη. Με άλλα λόγια, οι πνευματικοί ορίζοντες διευρύνονται, η σκέψη ενεργοποιείται, η φαντασία διεγείρεται. Η απουσία εικόνων - ως ανεξάρτηση από τον καταγισμό τους που προβάλλουν η τηλεόραση και το διαδίκτυο - δραστηριοποιεί και δυναμώνει τον εγκέφαλο, καθώς τον βάζει σε διαδικασία να σχηματίζει μόνος του τις εικόνες. Επομένως, είναι ευλόγως δικαιολογημένη η άποψη του Joseph Addison, Άγγλου δοκιμιογράφου, ότι «το διάβασμα είναι για το μυαλό, ό,τι η γυμναστική είναι για το σώμα».

Προς επίρρωση του προαναφερθέντος αποφθέγματος, αξίζει να αναφερθεί ότι το βιβλίο είναι αγχολυτικό. Έχει παρατηρηθεί από έρευνες πανεπιστημίων ότι η ανάγνωση πριν από τον ύπνο, βοηθά το άτομο να κοιμηθεί ευκολότερα και καλύτερα. Δραπετεύει ακόμη από την τυποποιημένη ρουτίνα της καθημερινότητας. Επιπροσθέτως, καταπολεμά την κατάθλιψη. Όσο κι αν ακούγεται παράξενο, οι οδηγοί ευτυχίας, αυτοπεποίθησης ή αυτοβελτίωσης απεγκλωβίζουν το άτομο από τις ψυχικές του διαταραχές και ανοίγουν διάπλατα τις πόρτες της αισιοδοξίας. Εμμένοντας, στα θεραπευτικά οφέλη του βιβλίου, οι άνθρωποι που διαβάζουν, κινδυνεύουν λιγότερο - συγκριτικά με τους άλλους - να νοσήσουν από το *Alzheimer*, σύμφωνα πάντα με σύγχρονες μελέτες.

Είναι χρήσιμο να μην παραλειφθεί ότι το βιβλίο δεν έγκειται μόνο ως αφύπνιση από τον πνευματικό λήθαργο, αλλά μας κάνει καλύτερους ανθρώπους. Για παράδειγμα, οι άνθρωποι που παρασύρονται συναισθηματικά από ένα βιβλίο φαντασίας, έχουν περισσότερο καλλιεργημένη την ενσυναίσθησή τους. Αυτό σημαίνει ότι το βιβλίο ασκεί θετική επίδραση στη ψυχοσύνθεσή τους και με αποτέλεσμα να εξοστρακίζουν τα αρνητικά στοιχεία του εαυτού τους και να οπλίζονται με αρετή. Κρατούν στα χέρια τους το κλειδί για να ανοίξουν το σεντούκι με το θησαυρό. Μόνο που αυτός ο θησαυρός δεν είναι υλικός, αλλά πνευματικός.

Καταλήγοντας, οι νέες γενιές, άξιοι συνεχιστές του κόσμου που αφήνουν οι προγενέστεροι, οφείλουν να καταλάβουν ότι όσο περισσότερο ανοίγουν τα κινητά και τους υπολογιστές, τόσο περισσότερο κλείνουν τα βιβλία. Όσο περισσότερο κολλάνε πίσω από οθόνες και την κίνηση του αντίχειρα, τόσο περισσότερο απωθούν την κριτική σκέψη και τη φαντασία τους. Είναι επιτακτική ανάγκη να αγαπήσουν το βιβλίο, η οικογένεια και το σχολείο οφείλει να ενδιαφερθεί για την πνευματική καλλιέργεια των παιδιών. Εξάλλου, σύμφωνα με τον Κικέρωνα, «αν έχεις έναν κήπο και μια βιβλιοθήκη, έχεις όλα όσα σου χρειάζονται». Ας τον πιστέψουμε!

Σωτήρης Βαλάρης, δημοσιογράφος, 06/05/2016 Huffpost Greece

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. Ο αρθρογράφος υποστηρίζει πως η ανάγνωση βιβλίων ωφελεί σημαντικά τους ανθρώπους. Να αποδώσετε συνοπτικά (σε 70 – 80 λέξεις) τις απόψεις του για τα οφέλη της ανάγνωσης, βασιζόμενοι στις παραγράφους 2, 3 και 4.

Μονάδες 15

A2. Ποιες από τις παρακάτω προτάσεις αποδίδουν ορθά τις απόψεις του συγγραφέα του κειμένου (Σωστό ή Λάθος); Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας παραθέτοντας τα αντίστοιχα αποσπάσματα από το κείμενο.

α. Η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και η συνεχής επιδίωξη του χρήματος και της επαγγελματικής ανέλιξης έχουν διαταράξει τη σχέση του ανθρώπου με το βιβλίο.

β. Η απουσία εικόνων που προβάλλονται από τα ΜΜΕ αποδυναμώνουν και αδρανοποιούν τον εγκέφαλο.

γ. Το βιβλίο καταπολεμά το άγχος και συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας του ύπνου.

δ. Η ανάγνωση ενός βιβλίου αφήνει ανεπηρέαστη την ψυχική και πνευματική υγεία του ανθρώπου.

ε. Ο εθισμός στα ηλεκτρονικά μέσα έχει ως άμεσο αντίκτυπο την περιστολή της κριτικής σκέψης και της φαντασίας των νέων.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. Στην 4^η παράγραφο του κειμένου (Είναι χρήσιμο να μην παραλειφθεί... Μόνο που αυτός ο θησαυρός δεν είναι υλικός, αλλά πνευματικός»..) ο αρθρογράφος χρησιμοποιεί ένα παράδειγμα. Να το καταγράψετε και να αιτιολογήσετε τη συγκεκριμένη επιλογή.

Μονάδες 10

B2. Να εντοπίσετε 3 χωρία του κειμένου στα οποία η γλώσσα λειτουργεί συνυποδηλωτικά / μεταφορικά. Να εξηγήσετε τη λειτουργία τους.

Μονάδες 10

B3.α. Να δηλώσετε ποια σχέση συνοχής δηλώνουν οι παρακάτω διαρθρωτικές λέξεις και φράσεις :

Ωστόσο (§1)

Πρωταρχικά (§2)

Με άλλα λόγια (§2)

Επομένως (§2)

Επιπροσθέτως (§3)

Εξάλλου (§5)

Μονάδες 6

β. Να εξηγήσετε τη λειτουργία των σημείων στίξης στις παρακάτω περιόδους :

- Ποιες είναι όμως οι συνέπειες που υφίσταται το άτομο από την απομάκρυνσή του από το βιβλίο; (ερωτηματικό)
- Η απουσία εικόνων - ως απεξάρτηση από τον καταγιισμό τους που προβάλλουν η τηλεόραση και το διαδίκτυο – (διπλή παύλα)
- «το διάβασμα είναι για το μυαλό, ό,τι η γυμναστική είναι για το σώμα» (εισαγωγικά)
- Ας τον πιστέψουμε! (θαυμαστικό)

Μονάδες 4

ΘΕΜΑ Γ

Με αφορμή την Παγκόσμια ημέρα του βιβλίου το σχολείο σας διοργανώνει μια εκδήλωση με θέμα « Νέοι και ανάγνωση ». Ως εκπρόσωπος της τάξης σας, αναλαμβάνετε να παρουσιάσετε στους συμμαθητές σας τους λόγους που οι νέοι δεν διαβάζουν σήμερα βιβλία και να προτείνετε δράσεις με τις οποίες το σχολείο μπορεί να καλλιεργήσει την αγάπη των εφήβων για την ανάγνωση. (300-350 λέξεις).

Μονάδες 40